

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

Издавачка куќа САКАМ КНИГИ

www.sakamknigi.mk

На светот има толку многу книги, а толку малку време...

Строго избрани одлични наслови за сите кои сакаат книги
со уникатни приказни достоини за нивното време...

Наслов на оригиналот

Ќерката на дрвосечачот
© Наде Стојилковиќ, 2019

Copyright © за македонското издание

Издавачка куќа Сакам книги, 2019

Издавач Издавачка куќа Сакам Книги

Лектор Марија Иванова

Главен уредник Ивана Спасев

Компјутерска обработка Деана Здравева

Дизајн на корица Диме Спасев

Печатење Графостил - Скопје, 2019

Тираж 600 примероци

Ова издание е финансирано од Министерство за
култура на Република Северна Македонија.

Керката на дрвосечачот

Наде Стојилковиќ

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

*Ти спиеш ноће,
а јас немам сон ни час
и додека ти спиеш,
многу страдам јас.*

*Жак Превер
„Додека ти спиеш“*

НА МОИТЕ
АНА, НЕНАД, МОЦО
И НА ЧОВЕКОТ ШТО МИ
ПОДАРИ ВТОР ЖИВОТ,
Д-Р МАРЈАН СТОЈОВСКИ

Тралој

Стоеше молчешкум наведната над мермерната плоча, потоната во мислите, чиниш не е овде, туку некаде далеку. Прекрасната фигура на жена што се ближи кон четириесеттите, облечена во црнина, со благо поднаведната глава. Долгата, пепелава руса коса ѝ светеше на сонцето, како да имаше ореол над главата. Сините очи, налик на бескрајна морска длабочина, преполнети со тага, ѝ беа вперени кон сликата, издлабена на споменикот, од каде ја гледаше ликот на петнаесетгодишно девојче.

Нејзината ќерка. Нејзината малечка Ема. Нејзината среќа и нејзината бескрајна болка.

Мајскиот ден беше топол. Дури и претопол, особено по неколкуте студени денови, кои не му наликуваа на ова пролетно време. Од врелината на челото ѝ избија капки пот. Почувствува како ѝ се слеваат по вратот.

„Тука сум, мила, тука...“

Гласно изговорените зборови во бескрајната тишина ја сепнаа. Се сврте наоколу и погледна. Немаше никој. *Како и обично*, си помисли.

Секогаш доаѓаше во ова време, попладне, веднаш по работа, кога знаеше дека нема никој. И не само затоа што сакаше да биде сама овде, сама со својата малечка Ема, туку повеќе се обидуваше да се заштити од туѓата болка и од туѓите несреќи. Не сакаше да биде дел од нив. Доста ѝ беа нејзините маки и нејзината безмерна тага.

„За еден живот, малечка моја, и премногу беше...“

Повторно се сепна од гласно изговорените зборови. Да побрзам, помисли, да подзачистам додека не дошле Виктор и Александар.

Утрото, кога тргнуваше на работа, ѝ рекоа дека ќе поминат овде за да ја земат, а потоа имаат некое изненадување за неа. Нежна насмевка ѝ се појави на убавото лице кога помисли на нив. Толку сакани, а толку доцна влегоа во нејзиниот живот. Особено Виктор. Што сè таа мораше да помине во нејзиниот триесет и деветгодишен живот, за да ги пронајде. Нејзините сонца. Нејзината надеж и нов живот. Дури и Ема требаше да си замине од овој живот, за неа да ја огрее среќата. Судбината така ѝ беше одредила, да го помине својот пат со сите искушенија и со сите свои несреќи, за на крај да ја награди со малку нова надеж.

„Прости ми, мила“, изговори гласно. „Морам да се обидам да бидам среќна. Иако знам дека мојата среќа никогаш нема да биде целосна без тебе. Твоето место во моето срце секогаш ќе биде твое. Никој нема да ти го земе. И секогаш ќе бидам тука за тебе, додека еден ден не ти се придружам... Но сега морам да продолжам со животот, заради Виктор и Александар. Затоа што и ти толку многу ги сакаше...“

Додека ги разместуваше свежите, црвени рози во малата керамичка вазна, го слушна познатиот звук на автомобилот на Александар. Се сврте кон патеката и ги виде. Излегоа од синиот „стоеден“ и се упатија кон неа. Во рацете на Виктор ја здогледа белата роза. Секогаш кога доаѓаше овде носеше по една бела роза. „За мојата Емичка“, ќе кажеше со пресечен глас додека бисерни зрна светнуваа во неговите сини очи.

Ги набљудуваше додека ѝ доаѓаа во пресрет. Александар е прекрасен во неговата четириесет и прва година, со одржаната снага. Густата, црна коса со благи кадрици и со по некое едвај забележливо бело влакно низ неа, му беше како грива над долгнавестото лице. Тенот темен, очите црни. Она што најмногу паѓа во очи при првиот поглед фрлен кон него е добрината што му се оцртува од целиот лик, од целата фигура, а најмногу од благиот поглед на неговите длабоки очи. Секогаш подготвен да се најде кога најмногу ти треба. Со простодушност, без прашања, како што го правеше тоа за неа сите овие години. Овие долги дваесет и две години.

И Виктор до него, безмалку за глава повисок, со висина од метар и деведесет сантиметри. Преубав, со русата, кратко потстрижена коса, правилните црти и паметното лице. Неговите години, полни дваесет и две, колку што ги има, та пролетва влезе во дваесет и третата, се оцртуваат на неговиот лик. Лик на момче, кое, во тој краток живот, чиниш, многу претргало зад себе. Тоа му се читаше и од убавите очи, толку налик на нејзините по своето синило, но и по тагата што се забележува кога ќе се погледне во нивната длабочина.

„Никогаш повеќе тага за Виктор“, прошепоти за себе. „Никогаш повеќе маки за него. Доста се натргавме и двајцата. Време е за малку насмевка и за нас“.

Застанаа до неа, со нем поздрав во очите. Не сакаа со гласното зборување да ја нарушат тишината овде, во нејзиното светилиште. Знаеја дека само овде таа може да си даде оддишка на болката и на своите таги. Дома, подоцна, пак ќе се потруди да ги сокрие солзите и ќе ја извади ведрата насмевка, толку нова, толку некарактеристична за неа, создадена само за нив. И двајцата толку добро го знаеја тоа. Ги тагуваа сите нејзини таги и сите болки. Сакаа да ги избришат од нејзиниот лик. Но, не можеа. Поради Ема, поради малата Емичка, никогаш нема да им успее. Тоа толку ги болеше, ама тука не можеа ништо. Колку и да сакаа, а сакаа премногу. Малечката Ема засекогаш ќе биде онаа темната точка во нејзините очи, што таа се обидува да ја скрие пред нив.

Александар го упати својот поглед кон сликата на Ема, како да сакаше и неа да ја поздрави.

Виктор се наведна да ја намести белата роза во вазната до свежите црвени рози, што само малку пред тоа ги редеше Дана со толку љубов. Белата роза, осамена меѓу црвените, како одеднаш да заблеска со својата убавина. Како што блескаше Ема за сите нив во нејзиниот прекраток живот.

Сите тројца застанаа свртени кон сликата на Ема. Секој со своите мисли. Немите погледи зборуваа.

Ти благодариме, Ема, ти благодариме за сета радост што ни ја подари и за сè она убаво што го остави зад себе во нашите животи.

Тишината ја прекина Дана:

„Да одиме...“

„Да одиме, Дано“, рече Александар.

„Одиме, мамо“, повтори и Виктор.

Заедно се упатија кон автомобилот што ги чекаше на правливата патека. Од десната страна чекореше Александар. Ја фати за рака, а тој гест имаше

символика во себе: *Овде сум, до тебе, и секогаш ќе останам овде.*

Виктор благо ја прегрна од другата страна, а неговиот нежен стисок исто така и говореше: *Сега и јас сум тука, мамо.*

„Да одиме“, повтори Дана уште еднаш, несвесно, како за себе.

На возачкото место седна Александар, до него Дана. Виктор седна назад. Тргнаа по правливата патека кон тесната асфалтирана уличка надвор од градските гробишта. Потоната во некои свои мисли, Дана во првите мигови не забележа дека не се движат кон градот, кон нивниот дом. Ги погледна зачудено те едниот, те другиот. Тогаш го забележа нивниот поглед во ретровизорот. Изгледаа малку како виновници, соучесници во несторено злодело, но во нивниот поглед се забележуваше истата одлучност.

„Одиме, Дано, таму кај што еднаш мораш да се вратиш...“ тивко ѝ рече Александар.

Знаеше дека има право. Знаеше дека и двајцата имаат право. Еднаш мора да се посетат сите оние места што му создаваат болка на срцето, за да се заборави болката. За да се почне новиот живот без бремето од стариот. Без тагата и без солзите, кои еднаш мора да се тргнат, да се спакуваат како стара износена облека и да се остават настрана.